

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/12/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3112226725
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3112226725.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci manželov K. L., bytom V., K. XXXX/Xb, zast. E. H. Y., advokátkou, so sídlom v V., E. XX a H. L., bytom V., K. XXXX/Xb, zast. C. kanceláriou Z. Z. s.r.o., so sídlom v V., Z. XXXX/X, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode H. L., nar. XX.XX.XXXX a K. L., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 9. decembra 2016, č.k. 26P/321/2012-354, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch III., IV., V., VI. potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. manželstvo účastníkov K. L. a H. L., rod. F., uzavreté dňa XX.XX.XXXX v Trenčíne zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Trenčín, vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX rozviedol; výrokom II. maloletého H. a maloletého K. sa na čas po rozvode zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom obaja rodičia ich budú zastupovať a spravovať ich majetok; výrokom III. otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého H. sumou 90 eur mesačne a maloletého K. sumou 70 eur mesačne, a to vždy do 15. dňa príslušného mesiaca vopred k rukám matky, s účinnosťou od právoplatnosti výroku rozsudku súdu o rozvode manželstva účastníkov; výrokom IV. styk otca s mal. deťmi neupravil; výrokom V. navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť štátu trovy konania vo výške 598,32 Eur, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku; výrokom VI. navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť manželke náhradu trov konania 262,88 Eur, a to jej zástupcovi Z. Z. s.r.o., so sídlom v Trenčíne, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z vykonaného dokazovania mal preukázané, že v manželstve účastníkov nastal rozvrat, ktorý možno kvalifikovať ako hlboký a trvalý. Podmienky citovaných zákonných ustanovení upravujúcich rozvod manželstva sú splnené, pretože vzťahy medzi účastníkmi sú tak vážne rozvrátené, že manželstvo účastníkov prestalo plniť svoj spoločenský účel s poukazom na skutočnosť, že manželia od septembra 2012 nežijú spolu, spoločne nehospodária a ani sa intímne nestýkajú. Navyše ani jeden z manželov nemá záujem o obnovenie spolužitia. Z vykonaného dokazovania je teda jednoznačne zrejmé, že manželstvo si neplní svoju funkciu v žiadnej svojej oblasti a je len formálnym zväzkom. Takéto manželstvo, ktoré nespĺňa svoj účel vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, je nefunkčné a je možné konštatovať, že manželstvo je bez perspektívy jeho obnovenia. Z uvedených dôvodov súd manželstvo rozviedol. Za príčiny rozpadu manželstva účastníkov považoval súd konanie navrhovateľa, ktorý sa dopustil vo vzťahu k svojej manželke zločinu týrania, za ktorý bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov.

3. Čo sa týka úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom, v danej veci mal súd za preukázané, že súdna úprava rodičovských práv a povinností k maloletým deťom je v plnom rozsahu dôvodná, nakoľko rodičia spolu nežijú, o maloleté deti sa osobne stará ich matka. V danej veci rodičia neuzavreli rodičovskú dohodu, preto úpravu ich rodičovských práv a povinností k maloletým deťom urobil súd. Súd rozhodol o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky z dôvodu, že matka doposiaľ vykonáva osobnú starostlivosť o deti, v jej starostlivosti o maloleté deti neboli zistené žiadne nedostatky. So zverením detí do starostlivosti matky súhlasil i otec detí. I samotné deti vyjadrili želanie žiť so svojou matkou. Navyše z vykonaného znaleckého dokazovania je zrejmé, že v kontexte najlepšieho záujmu maloletých detí má matka lepšie osobnostné predpoklady a schopnosti na zaistenie stability ich budúceho výchovného prostredia. Vzhľadom na výchovné schopnosti a vyjadrenú zodpovednosť rodiča má matka lepšie predpoklady pre výchovu maloletých detí s prihliadnutím na ich ďalší duševný a fyzický vývoj. Na základe uvedeného súd maloletého H. a maloletého K. zveril do osobnej starostlivosti matky a s poukazom na ustanovenie § 28 Zákona o rodine určil, že obaja rodičia ich budú zastupovať a spravovať ich majetok.

4. Pri rozhodovaní o výške výživného vychádzal súd zo skutočností, že maloletý H. navštevuje prvý stupeň ZŠ, stravuje sa v školskej jedálni, kde platí okolo 10,50 eur mesačne. Maloletý navštevuje ambulanciu nefrológie každých 6 mesiacov. Maloletý absolvoval plavecký výcvik, ktorý stál 25 eur. Matka mu platí ZRPŠ 15 eur ročne. Maloletý K. navštevuje špeciálnu MŠ s mesačným poplatkom 6,78 eur. Maloletý K. navštevuje alergologickú ambulanciu. Matka deťom zabezpečuje bývanie v prenajatom v štvorizbovom byte, kde platia nájomné 350 eur mesačne. Od 04.07.2016 matka detí podniká na základe živnostenského oprávnenia, zatiaľ mala príjem 386,96 eur. Do 30.09.2016 poberala rodičovský príspevok 203,20 eur mesačne. Otec detí od 18.02.2013 do 17.02.2015 pracoval v obchodnej spoločnosti J., s.r.o., X. H. X. Y. ako operátor pasivácie nerezových výrobkov s priemerným mesačným čistým príjmom v období od 11/2014 do 02/2015 528 eur (2112,82:4). Pracovný pomer bol uzatvorený na dobu určitú a skončil uplynutím tejto doby dňa 17.02.2015. Od 27.02.2015 do 09.10.2015 bol otec zamestnaný u zamestnávateľa E. F. ako vodič taxíka a jeho priemerná čistá mzda bola 39,12 eur (352,09:9) mesačne. Pracovný pomer bol skončený z dôvodu, že otcovi bol odobraný vodičský preukaz súdnym exekútorom. V októbri 2015 sa otec zamestnal u zamestnávateľa J. Y. a v 10/2015 dosiahol vymeriavací základ 30 eur, úhrn poistného 2,82 eur. Od 02.11.2015 sa otec zapísal do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Otec detí bol odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky nepodmienečne pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby a prečin zanedbania povinnej výživy a jeho dlh na výživnom predstavoval 3.830 eur na obe mal. deti (rozsudok Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 2T/134/2013 zo dňa 09.04.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 03.03.2016, č. k. 2To/89/2015) V súčasnosti otec detí nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. V konaní nebolo nepreukázané, že otec detí je zamestnaný, prípadne, že sa riadne zaujíma o prácu zodpovedajúcu jeho možnostiam, schopnostiam, vzdelaniu a zdravotnému stavu, nakoľko nie je vedený ako uchádzač o zamestnanie a súdu sa ani nepodarilo zistiť jeho zamestnávateľa. Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že úrad práce eviduje voľné pracovné miesta krajčira (podľa vzdelania otca) a ako krajčír by otec mohol dosahovať priemernú hrubú mesačnú mzdu 492 eur podľa štatistických údajov za rok 2016. V tejto súvislosti považoval súd za potrebné poukázať na skutočnosť, že je povinnosťou každého rodiča vyvinúť maximálne úsilie, aby si mohol plniť svoju vyživovaciu povinnosť, pričom v konaní nebola zistená žiadna skutočnosť, ktorá by bránila otcovi riadne sa zamestnať. S poukazom na § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výživnom vychádzal z princípu potenciality a prihliadal na schopnosti, možnosti otca a jeho predpokladaný zárobok, ktorý by dosahoval v prípade, že by sa riadne zaujímal o prácu, a to bez ohľadu na to, či otec príjem má alebo nemá. Otec v konaní poukazoval na svoj nepriaznivý zdravotný stav a na stanovisko ošetrojúceho lekára H. H., ku ktorému je potrebné uviesť, že toto potvrdenie o jeho zdravotnom stave nie je datované a nie je z neho zrejmé, za akým účelom bolo vystavené. Ďalej otec v konaní poukazoval na lekársku správu zo dňa 07.11.2014, z ktorej je zrejmé, že sa jednalo o posúdenie invalidity na žiadosť otca o invalidný dôchodok zo dňa 07.11.2014, ktorej nebolo vyhovené z dôvodu, že otec nespĺnil predpoklady pre priznanie invalidného dôchodku a miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 35 %. Aj napriek uvedenému otec v konaní nepreukázal, že jeho zdravotný stav mu neumožňuje vykonávať prácu, za ktorú by dosahoval príjem vo výške umožňujúcej mu platiť výživné obom mal. deťom i s poukazom na to, že otec i po vydaní lekárskej správy zo dňa 07.11.2014 pracoval u zamestnávateľov J. s. r. o., E. F., J. Y.. Navyše i vzhľadom na predchádzajúci príjem otca v spoločnosti J., s.r.o., X. H. X. Y. 528 eur netto mesačne, prípadne i vzhľadom na príjem otca, ktorý by mohol dosahovať za prácu krajčira vo výške 492 eur brutto má súd za to, že je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať príjem postačujúci na

plnenie si určenej vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Vzhľadom na uvedené súd určil výživné pre maloletého H. 90 eur mesačne a pre maloletého K. 70 eur mesačne.

5. Čo sa týka úpravy styku otca s maloletými deťmi, v danej veci bolo preukázané, že vzťah medzi otcom a maloletým H. je v súčasnosti natoľko narušený, že maloletý odmieta kontakt s otcom. Styk otca s maloletými deťmi sa dlhodobo nerealizuje, otec naposledy deti videl v marci 2014. Nerealizovanie styku maloletého H. s otcom je želaním samotného H., ktoré nepovažoval súd za svojvoľné, ale je následkom jeho narušeného vzťahu s otcom, ku ktorému narušeniu výrazným spôsobom prispel samotný otec nezáujmom o maloletého. Navyše z vykonaného znaleckého dokazovania vyplynulo, že maloletý H. má k adoptívnemu otcovi výrazne negatívny, odmietavý vzťah. Maloletý opisuje výlučne negatíva v spojení s otcom (nedal mi jesť, nemohli sa spontánne prejavovať, bol zlý k matke). Maloletý K. má k otcovi vzťah skôr indiferentný. Maloletý si svojho otca nepamätá. Z otcových sporadických návštev je skôr zmätený a napätý. Podľa názoru znalkyne nie je potrebné upravovať styk otca s maloletým H., nakoľko maloletý sa s ním nechce stretávať. Čo sa týka maloletého K. v záujme jeho ďalšieho zdravého vývinu, vrátane jeho identifikácie a formovania jeho chlapčenskej a neskôr mužskej identity, znalkyňa odporučila (po uzavretí trestného konania vo veci týrania blízkej a zverenej osoby) jeho stretávanie s otcom na príslušnom RPPS ÚPSVaR a neskôr podľa odborného úsudku psychológa RPPS a na základe prešetrenia vhodnosti výchovného prostredia otca, odporučila upraviť kontakt maloletého s otcom bez prípadnej prítomnosti tretej osoby. V konaní bolo ďalej zistené, že otec by mal nastúpiť výkon trestu odňatia slobody v trvaní štyroch rokov a v súčasnosti sa zdržiava na neznámom mieste, zrejme s úmyslom vyhnúť sa tomuto výkonu trestu. Na základe uvedeného dospel súd k záveru, že za súčasnej situácie, nie je v záujme maloletých detí upravovať ich styk s otcom jeho konkrétnym časovým vymedzením, pretože možno dôvodne predpokladať, že styk otca s maloletými deťmi by sa nerealizoval a len by dochádzalo k neprimeranému a zbytočnému stresovaniu maloletých detí. Vzhľadom na uvedené súd v zmysle § 25 ods. 2 Zákona o rodine rozhodol tak, že styk otca s maloletými deťmi nebol na žiadosť matky detí upravený.

6. V súvislosti s nariadením znaleckého dokazovania vznikli štátu trovy na úhradu znaleckej odmeny vo výške 598,32 eur, ktoré boli vyplatené z rozpočtových prostriedkov. Náhradu týchto trov súd uložil zaplatiť navrhovateľovi, pretože to považoval za spravodlivé s poukazom na ustanovenie § 55 Civilného mimosporového poriadku, keďže navrhovateľ zapríčinil rozpad manželstva, a teda aj toto konanie. Navyše znalecké dokazovanie bolo nariadené na posúdenie návrhu navrhovateľa zveriť deti do jeho osobnej starostlivosti a zo znaleckého dokazovania bola zistená neopodstatnenosť takéhoto návrhu navrhovateľa.

7. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa citovaného § 55 Civilného mimosporového poriadku a manželke priznal náhradu trov vo výške 262,88 eur za tri úkony právnej služby, a to za prípravu a prevzatie vecí á 61,87 eur, účasť na pojednávaníach dňa 14.10.2016 a 09.12.2016 á 66 eur a náhradu hotových výdavkov v roku 2014 - 8,04 eur a v roku 2016 2 x 8,58 eur podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Priznanie náhrady trov konania považoval súd za spravodlivé vzhľadom na skutočnosť, že podľa názoru súdu, bol to práve navrhovateľ, ktorý zapríčinil rozpad manželstva, pretože sa vo vzťahu k svojej manželke správal obzvlášť zavrhnutiahodným spôsobom tým, že ju týral, a teda zapríčinil i toto konanie, a preto súd považoval za spravodlivé, aby manželke nahradil trovy, ktoré jej v súvislosti s týmto konaním vznikli.

8. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ, a to proti výroku III., ktorým bol zaviazaný prispievať na výživu mal. H. sumou 90 eur mesačne a mal. K. sumou 70 eur mesačne, a z toho dôvodu aj proti výroku I., ktorým súd manželstvo účastníkov rozviedol, proti výroku IV., ktorým súd neupravil styk otca s mal. deťmi, proti výroku V., ktorým bol zaviazaný nahradiť štátu trovy konania vo výške 598,32 eur a proti výroku VI., ktorým bol zaviazaný zaplatiť manželke náhradu trov konania 262,88 eur. Rozsudok napáda v celom rozsahu a navrhoval, aby odvolací súd na podklade doposiaľ vykonaného dokazovania znížil jeho vyživovaciu povinnosť k mal. H. na sumu 40 eur mesačne a k mal. K. na sumu 30 eur mesačne; upravil styk otca s mal. deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi H. a K. každú párnú sobotu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod., a o náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden s účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania; a navrhovateľovi a účastníčke 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť štátu trovy konania vo výške 598,32 eur. Vo výroku súdu o určení výživného na maloleté deti má za to, že určené výživné je neprimerane vysoké vzhľadom na jeho možnosti a schopnosti, ale taktiež na potreby maloletých detí. Manželka má výdavky na mal H. celkovo 100 eur a viac mesačne (pričom neboli preukázané vyššie výdavky) a v tejto sume je už zahrnuté stravné v škole a rovnako má výdavky aj na mal. K. 100 eur a viac mesačne (pričom opäť neboli preukázané vyššie výdavky). Vzhľadom k tomu je zjavné, že určené výživné vo výške 90 eur na mal H. a vo výške 70 eur na mal. K. predstavujú výrazne a nepomerne väčšiu časť nákladov na ich výživu ako sú výdavky

matky na ich výživu. Zároveň sa v hrubom nepomere nachádzajú príjmy manželov kedy on, ktorý má znášať výrazne vyššiu časť výdavkov na obe deti je v súčasnosti v stave hmotnej núdze, je nezamestnaný a ani si v súčasnosti nie je schopný zabezpečiť žiaden príjem a na proti tomu má manželka zabezpečený príjem ako živnostníčka. V priebehu konania bolo jednoznačne preukázané, že sa mu rapídne zmenil príjem od marca 2015 a navyše mu bránili zdravotné problémy v tom, aby sa riadne a trvalo zamestnal na pozícii, v ktorej by bol schopný dosahovať príjem v porovnateľnej výške ako doposiaľ. Naposledy bol zamestnaný u živnostníka ako vodič taxislužby od 02/2015 do 10/2015. Za toto obdobie dosiahol príjem vo výške 352,09 eur, čiže mesačne v priemere 44 eur. Následne s ním zamestnávateľ ukončil pracovný pomer, a to z dôvodu, že mu bol exekútorom odobratý vodičský preukaz, ktorý má zadržaný doposiaľ. Od 02.11.2015 je zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Od decembra 2015 začal bývať so svojou matkou v Bratislave, kde sa snažil nájsť si dlhodobé zamestnanie, ktoré by bolo vhodné pre neho vykonávať vzhľadom na jeho zníženú pracovnú činnosť o 35 % ako vyplýva z lekárskej správy Sociálnej poisťovne zo dňa X.XX.XXXX. Jedná sa u neho o chronické zdravotné problémy, pričom tento stav mu nedovoľuje dlhšiu statickú záťaž, dlhé sedenia alebo státie ani fyzickú námahu. Teda nie svojím pričineným prišiel dňa 17.02.2015 o zamestnanie v spoločnosti J.,s.r.o., kedy s ním bol ukončený pracovný pomer na určitú dobu. Zároveň je podávané toto odvolanie aj z dôvodu, že súd potlačil jeho rodičovské práva tým, že styk s maloletými deťmi mu neupravil. Nežiada X.štandardné stretávanie sa s deťmi. Vie, že v prípade, ak by mu súd vyhovel, a určil mu styk s mal. deťmi tak, že bude oprávnený stretávať sa s nimi každú párnú sobotu v čase od 9.00 hod. do 18.00 hod., bude mať pred sebou ešte dlhú cestu v znovuvybudovaní si vzťahu s nimi. Úprava styku rodiča, ktorému deti neboli zverené je predsa jedno z jeho základných práv a nie povinnosť, preto nevidí dôvod, prečo by súd nemohol tomuto návrhu vyhovieť. Zároveň je taktiež právom detí, aby poznali svoj biologický pôvod (v prípade K.) a taktiež, aby mali vo svojom živote dospelý mužský prvok. Styk detí nevylúčila ani znalkyňa vo vyhotovenom znaleckom posudku. Zároveň je na mieste styk upraviť z dôvodu, že v konaní bolo jednoznačne preukázané, že manželka v styku otca s deťmi bráni, ba dokonca sa návrhom domáhala zákazu styku manžela s ich mal. deťmi. Vec bola vedená pod sp.zn. 31P/311/2012. V tejto veci jej súd nevyhovel, nakoľko vo vzťahu navrhovateľa s deťmi nie sú splnené podmienky pre takýto zákaz. Styk otca sa v predchádzajúcich obdobiach nevykonával len z toho dôvodu, že obe deti sú silno ovplyvňované zo strany matky proti nemu, a preto, ak má dôjsť k náprave ich vzájomného vzťahu, je potrebná striktná úprava tohto styku aspoň v nevyhnutnej miere. Preto považuje úpravu styku na jeden deň raz za dva týždne za primeraný. Rovnako má za to, že súd nesprávne postupoval, ak na náhradu trov štátu vo výške 598,32 eur zaviazal výlučne jeho a taktiež nepovažuje za spravodlivé, aby bol zaviazaný nahradiť trovy konania vo výške 262,88 eur manželke. V konaní bolo preukázané, že medzi manželmi nastal hlboký a trvalý rozvrat, no z vykonaného dokazovania nebolo jednoznačne preukázané, že by k rozvratu manželstva došlo výlučne z jeho strany. Podanie trestného oznámenia na jeho osobu zo strany manželky považuje za účelové a nemožno súhlasiť, že na základe psychického týrania došlo k rozvratu manželstva. Medzi manželmi z oboch strán dochádzalo prakticky od začiatku k hádkam, čo bolo preukázané výsluchom účastníkov, ale aj v znaleckom posudku. Manželka mu neustále vyčítala, že nedostatočne zarába. Taktiež ho svojvoľne vylúčila z nájomného vzťahu k bytu, kde spoločne žili, na základe čoho sa nemal kam vracieť, keď prichádzal na víkend z práce zo zahraničia, čím vážne naštrbila ich vzťah. Navyše v predmetnej veci sa necíti byť vinný, trestné konanie bolo jednostranne zamerané na výsluch svedkov zo strany manželky ako poškodenej, pričom neboli brané do úvahy argumenty a návrhy na dokazovanie z jeho strany ako obžalovaného. Aj z toho dôvodu podal ako odsúdený vo veci dovolanie zo dňa 10.05.2016.

9. Matka mal. detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že súd I. inštancie správne vyhodnotil tú skutočnosť, že je v možnostiach a schopnostiach navrhovateľa, aby platil výživné na maloletého H. sumou vo výške 90 eur a maloletého K. sumou 70 eur. Navrhovateľ mal možnosť zamestnať sa v odbore, ktorý ma vyštudovaný, ale o žiadnu prácu sa nezaujíma o čom hovorí aj fakt, že nie je vedený na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Táto skutočnosť nemôže byť súdom vyhodnotená na úkor maloletých. Súd I. inštancie taktiež postupoval správne, keď rozhodol tak, že styk navrhovateľa s maloletými deťmi neupravil, a to jednak z dôvodu, že doposiaľ upravený styk s maloletými sa nerealizoval od marca 2014, a taktiež aj z dôvodu, že navrhovateľ je právoplatne odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody, ktorého výkon nenastúpil a úmyselne sa zdržiava na neznámom mieste, a teda aj v prípade úpravy styku s maloletými by sa tento nerealizoval. Súd prvej inštancie tiež správne postupoval, keď zaviazal navrhovateľa na náhradu trov štátu vo výške 598,32 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 262,88 Eur, a to s poukazom na § 55 CMP v platnom znení, nakoľko je spravodlivé, aby tento trovy znášal v celom rozsahu, z dôvodu že navrhovateľ zapríčinil rozpad manželstva, pretože

sa správal voči manželke obzvlášť zavrhnutiahodným spôsobom tým, že ju týral. Vzhľadom k tomu má za to, že súd I. inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správny skutkovým zisteniam a taktiež správne právne vec posúdil. Pre doplnenie uviedol, že podľa odvolacieho petitu odvolania, toto odvolanie nesmeruje proti výroku I., ktorým súd prvej inštancie manželstvo účastníkov rozviedol, čo sa z obsahu podaného odvolania môže mylne zdať, a žiadala, aby odvolací súd rozhodol len o odvolaní voči výrokom III., IV., V., VI.. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhovala, aby odvolací súd v zmysle ust. § 387 CSP v platnom znení rozhodnutie súdu I. inštancie v napadnutých výrokoch III., IV., V., VI. ako vecne správne potvrdil a zaviazal navrhovateľa na zapltenie náhrady trov odvolacie konania.

10. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výrokoch III., IV., V., VI. ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom v návaznosti na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

11. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. (z obsahu odvolania ako i z odvolacieho petitu nevyplýva, že odvolanie smeruje aj proti tomuto výroku, ktorým súd manželstvo účastníkov rozviedol) a vo výroku II., odvolaním napadnuté neboli a preto v týchto výrokoch je rozhodnutie súdu prvej inštancie právoplatné a rozhodovaním odvolacieho súdu nedotknuté.

12. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

13. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

14. Podľa § 62 ods. 1 - 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

17. V preskúmvanej veci odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie sa dôsledne riadil citovanými zákonnými ustanoveniami, dostatočne zistil skutkový stav a správne v spojenom konaní s rozvodom manželstva v zmysle ust. § 100 CMP rozhodol o vyživovacej povinnosti otca k maloletému H. sumou 90 eur mesačne a k maloletému K. sumou 70 eur mesačne. Takto stanovenú výšku výživného považoval aj odvolací súd za zodpovedajúcu odôvodneným potrebám týchto detí, s prihliadnutím na to, že vyživovaciu povinnosť k deťom majú obaja rodičia, tak aby mohli byť zabezpečené ich odôvodnené potreby a primeraná slušná životná úroveň. Súd prvej inštancie správne v danom

prípade pri rozhodovaní o výške výživného vychádzal zo skutočnosti, že maloletý H. navštevuje prvý stupeň ZŠ, stravuje sa v školskej jedálni, navštevuje ambulanciu nefrológie každých 6 mesiacov. Maloletý K. navštevuje špeciálnu MŠ, navštevuje alergologickú ambulanciu, pričom matka deťom zabezpečuje bývanie v prenajatom v štvorizbovom byte, kde platia nájomné 350 eur mesačne. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie ďalej vyplýva, že od 04.07.2016 matka detí podniká na základe živnostenského oprávnenia, zatiaľ mala príjem 386,96 eur, pričom do 30.09.2016 poberala rodičovský príspevok 203,20 eur mesačne. Otec detí od 18.02.2013 do 17.02.2015 pracoval v obchodnej spoločnosti J., s.r.o., X. H. X. Y. C. s priemerným mesačným čistým príjmom v období od 11/2014 do 02/2015 528 eur (2112,82:4). Pracovný pomer bol uzatvorený na dobu určitú a skončil uplynutím tejto doby dňa 17.02.2015. Od 27.02.2015 do 09.10.2015 bol otec zamestnaný u zamestnávateľa E. F. ako vodič taxíka a jeho priemerná čistá mzda bola 39,12 eur (352,09:9) mesačne. Pracovný pomer bol skončený z dôvodu, že otcovi bol odobraný vodičský preukaz súdnym exekútorom. V októbri 2015 sa otec zamestnal u zamestnávateľa J. Y. a v 10/2015 dosiahol vymeriavací základ 30 eur, úhrn poisťného 2,82 eur. Od 02.11.2015 sa otec zapísal do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že otec detí bol odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky nepodmienečne pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby a prečin zanedbania povinnej výživy a jeho dlh na výživnom predstavoval 3.830 eur na obe mal. deti. V súčasnosti otec detí nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, pričom v konaní nebolo nepreukázané, že otec detí je zamestnaný, prípadne, že sa riadne zaujíma o prácu zodpovedajúcu jeho možnostiam, schopnostiam, vzdelaniu a zdravotnému stavu, nakoľko nie je vedený ako uchádzač o zamestnanie a súdu prvej inštancie sa ani nepodarilo zistiť jeho zamestnávateľa. Vykonaným dokazovaním pritom bolo zistené, že úrad práce eviduje voľné pracovné miesta krajčírka (podľa vzdelania otca) a ako krajčír by otec mohol dosahovať priemernú hrubú mesačnú mzdu 492 eur podľa štatistických údajov za rok 2016. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje ako správne uviedol i súd prvej inštancie, že je povinnosťou každého rodiča vyvinúť maximálne úsilie, aby si mohol plniť svoju vyživovaciu povinnosť, pričom v konaní nebola zistená žiadna skutočnosť, ktorá by bránila otcovi riadne sa zamestnať a preto s poukazom na § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd prvej inštancie správne pri rozhodovaní o výživnom vychádzal z princípu potenciality a prihliadal na schopnosti, možnosti otca a jeho predpokladaný zárobok, ktorý by dosahoval v prípade, že by sa riadne zaujímal o prácu, a to bez ohľadu na to, či otec príjem má alebo nemá. Otec detí v konaní pred súdom prvej inštancie ako i v odvolaní poukazoval na svoj nepriaznivý zdravotný stav a na lekársku správu zo dňa 07.11.2014, z ktorej je zrejmé, že sa jednalo o posúdenie invalidity na žiadosť otca o invalidný dôchodok zo dňa 07.11.2014, ktorej však nebolo vyhovené z dôvodu, že otec nespĺnil predpoklady pre priznanie invalidného dôchodku a miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola stanovená na 35 %. Aj napriek uvedenému aj podľa odvolacieho súdu otec v konaní nepreukázal, že jeho zdravotný stav mu neumožňuje vykonávať prácu, za ktorú by dosahoval príjem vo výške umožňujúcej mu platiť výživné obom mal. deťom i s poukazom na to, že otec i po vydaní lekárskej správy zo dňa 07.11.2014 pracoval u zamestnávateľov J. s. r. o., E. F., J. Y.. Navyše i vzhľadom na predchádzajúci príjem otca v spoločnosti J., s.r.o., X. H. X. Y. 528 eur netto mesačne, prípadne i vzhľadom na príjem otca, ktorý by mohol dosahovať za prácu krajčírka vo výške 492 eur brutto mal aj odvolací súd za to, že je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať príjem postačujúci na plnenie si určenej vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie správne určil výživné pre maloletého H. 90 eur mesačne a pre maloletého K. 70 eur mesačne. Takto určené výživné teda zodpovedá zásadám uvedeným v citovaných ustanoveniach § 62 a § 75 Zákona o rodine. Zohľadňuje tak schopnosti a možnosti otca prispievať na výživu maloletých detí ako aj schopnosti, možnosti matky i jej osobnú starostlivosť o maloleté deti. Určené výživné zodpovedá aj preukázaným súčasným odôvodneným potrebám maloletých detí. Odvolací súd záverom opätovne zdôrazňuje, že každý rodič je povinný vyvíjať maximálne úsilie, aby si mohol riadne plniť vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom, pričom správanie otca voči jeho deťom je aj podľa odvolacieho súdu nezodpovedné. Odvolací súd preto námietky otca mal. detí ohľadom určenej výšky vyživovacej povinnosti považoval za neopodstatnené.

18. Čo sa týka úpravy styku otca s maloletými deťmi, mal aj odvolací súd z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie za preukázané, že vzťah medzi otcom a maloletým H. je v súčasnosti natoľko narušený, že maloletý odmieta kontakt s otcom. Styk otca s maloletými deťmi sa dlhodobo nerealizuje, otec naposledy deti videl v marci 2014. Nerealizovanie styku maloletého H. s otcom je pritom želaním samotného H., ktoré ani odvolací súd nepovažoval za svojvoľné, ale je následkom jeho narušeného vzťahu s otcom, ku ktorému narušeniu výrazným spôsobom prispel samotný otec nezáujmom o maloletého. Navyše z vykonaného znaleckého dokazovania vyplynulo, že maloletý H. má k adoptívnemu otcovi výrazne negatívny, odmietavý vzťah. Maloletý opisuje výlučne negatíva v spojení

s otcom (nedal mi jesť, nemohli sa spontánne prejavovať, bol zlý k matke). Ďalej mal odvolací súd z vykonaného dokazovania za preukázané, že maloletý K. má k otcovi vzťah skôr indiferentný, maloletý si svojho otca nepamätá.

Z otcových sporadických návštev je skôr zmätený a napätý. Podľa názoru znalkyne nie je potrebné upravovať styk otca s maloletým H., nakoľko maloletý sa s ním nechce stretávať. Čo sa týka maloletého K. v záujme jeho ďalšieho zdravého vývinu, vrátane jeho identifikácie a formovania jeho chlapčenskej a neskôr mužskej identity, znalkyňa síce odporučila (po uzavretí trestného konania vo veci týrania blízkej a zverenej osoby) jeho stretávanie s otcom avšak na príslušnom RPPS ÚPSVaR a neskôr podľa odborného úsudku psychológa RPPS a na základe prešetrenia vhodnosti výchovného prostredia otca, odporučila upraviť kontakt maloletého s otcom bez prípadnej prítomnosti tretej osoby. V konaní bolo ďalej zistené, že otec by mal nastúpiť výkon trestu odňatia slobody v trvaní štyroch rokov a v súčasnosti sa zdržiava na neznámom mieste, zrejme s úmyslom vyhnúť sa tomuto výkonu trestu. Na základe uvedeného dospel súd prvej inštancie správne k záveru, že za súčasnej situácie, nie je v záujme maloletých detí upravovať ich styk s otcom jeho konkrétnym časovým vymedzením, pretože možno dôvodne predpokladať, že styk otca s maloletými deťmi by sa nere realizoval a len by dochádzalo k neprimeranému a zbytočnému stresovaniu maloletých detí. Odvolací súd ešte dodáva, že ani v prípade mal. K. za súčasnej situácie (otec má nastúpiť výkon trestu odňatia slobody) by nebolo možné realizovať styk tak ako to navrhla znalkyňa, a to na príslušnom RPPS ÚPSVaR, nakoľko otec sa zdržiava na neznámom mieste, aby sa vyhol výkonu trestu a aj v prípade ak otec nastúpi výkon trestu tak ako má, stretávanie na ÚPSVaR by sa nedalo realizovať. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie správne rozhodol, keď styk otca s maloletými deťmi za súčasnej situácie na žiadosť matky detí neupravil. Záverom odvolací súd uvádza, že v prípade ak sa zmenia pomery, otec mal. môže kedykoľvek podať návrh na súd na úpravu styku s deťmi.

19. Súd prvej inštancie rozhodol správne i o náhrade trov konania, preto sa v tejto časti odvolací súd stotožňuje s odôvodnením súdu prvej inštancie tak ako to predpokladá ust. § 387 ods. 2 CSP. Súd prvej inštancie teda správne navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť štátu trovy konania vo výške 598,32 eur, a zaplatiť manželke náhradu trov konania 262,88 eur. Náhradu týchto trov súd prvej inštancie správne uložil zaplatiť navrhovateľovi, s poukazom na ustanovenie § 55 CMP, pretože to aj odvolací súd považuje za spravodlivé keďže navrhovateľ zapríčinil rozpad manželstva, a teda aj toto konanie. Rovnako správne rozhodol o náhrade trov konania podľa § 55 CMP a manželke priznal náhradu trov vo výške 262,88 eur za tri úkony právnej služby, a to za prípravu a prevzatie vecí á 61,87 eur, účasť na pojednávaníach dňa 14. 10. 2016 a 09. 12. 2016 á 66 eur a náhradu hotových výdavkov v roku 2014 - 8,04 eur a v roku 2016 2 x 8,58 eur podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Priznanie náhrady trov konania považoval aj odvolací súd za spravodlivé vzhľadom na skutočnosť, že bol to práve navrhovateľ, ktorý zapríčinil rozpad manželstva, pretože sa vo vzťahu k svojej manželke správal obzvlášť zavrhnutiahodným spôsobom tým, že ju týral, a teda zapríčinil i toto konanie, a preto aj odvolací súd považoval za spravodlivé, aby manželke nahradil trovy, ktoré jej v súvislosti s týmto konaním vznikli.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).